

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ
Βουλευτής Ν. Κερκύρας – ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Κέρκυρα, 4 Δεκεμβρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς:

-Παιδείας, Θρησκευμάτων & Αθλητισμού

-Εθνικής Οικονομίας&Οικονομικών

**Θέμα: «Απαλλαγή Διδάκτρων από προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ)
στα Α.Ε.Ι της επικράτειας»**

Ο νόμος **4957/22**, που ρυθμίζει τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας ΑΕΙ, αντικατέστησε σχεδόν στο σύνολό του τον νόμο **4485/2017** που στο **άρθρο του 35 παράγραφος 2**, αφορούσε τη **διαδικασία της απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ)**. Το κριτήριο της απαλλαγής ήταν **μόνο εισοδηματικό**. Ο νόμος όριζε ξεκάθαρα την έννοια του **ατομικού** αλλά και του **ισοδύναμου διαθέσιμου οικογενειακού εισοδήματος**, το οποίο και συνέκρινε με το **εθνικό διάμεσο διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα**, το οποίο προέκυπτε κάθε φορά από τα πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) Έτσι, κάθε χρόνο δημοσιεύονταν απόφαση του Υπουργού Παιδείας σχετικά με τα θέματα απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε προγράμματα (ΠΜΣ). Εκεί δίνονταν ξεκάθαρα οι ορισμοί σχετικά με το Εθνικό διάμεσο ισοδύναμο εισόδημα, το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα (και τον τρόπο υπολογισμού του), το ατομικό εισόδημα αλλά και οι προϋποθέσεις απαλλαγής.

Στον νέο νόμο **4957/Α/141/21.07.2022**, στα κριτήρια απαλλαγής, **εκτός από το εισοδηματικό κριτήριο προστέθηκε και αυτό της Αριστείας**, δείχνοντας ότι το πνεύμα του νόμου υποστηρίζει την απαλλαγή διδάκτρων σε αριστούχους και οικονομικά ασθενέστερους φοιτητές, δίνοντάς τους τη δυνατότητα πραγματοποίησης υψηλού

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ

Βουλευτής Ν. Κερκύρας – ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

επιπέδου σπουδών και εξειδίκευσης, που άλλως δε θα μπορούσαν να υλοποιηθούν λόγω οικονομικής αδυναμίας. **Απουσιάζει όμως οποιαδήποτε αναφορά σχετικά με το οικογενειακό ισοδύναμο εισόδημα** (παρά την έκδοση της υπουργικής απόφασης με Αριθμ. 108990/Ζ1/2022 ΦΕΚ 4899/Β/16-9-2022), **δημιουργώντας με αυτόν τον τρόπο δύο μέτρα και δύο σταθμά.**

Συγκεκριμένα, αντιμετωπίζεται με άλλο τρόπο **ο φοιτητής με ατομικό εισόδημα** (συγκρίνεται το ατομικό εισόδημα με το εθνικό ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα), αλλά **αν ο ίδιος φοιτητής είναι προστατευόμενο μέλος**, συγκρίνεται, **όχι με το αντίστοιχο ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα** (δηλαδή το οικογενειακό εισόδημα διαιρεμένο με το ισοδύναμο μέγεθος του νοικοκυριού), αλλά **μόνο το άθροισμα του οικογενειακού εισοδήματος.**

Δημιουργείται λοιπόν το εξής παράδοξο και ευτράπελο. Φοιτητής με ετήσιο ατομικό εισόδημα 7.000 ευρώ να είναι οικονομικά ευάλωτος ώστε να θεωρηθεί ότι πληροί τα εισοδηματικά κριτήρια, **ενώ ο ίδιος φοιτητής, εάν είναι οικονομικά εξαρτώμενος από την οικογένειά του, να εξετάζεται (ως σύνολο και χωρίς επιμερισμό) το οικογενειακό εισόδημα που μπορεί να προέρχεται αθροιστικά από 2 ή 3 ή 4 μέλη της οικογένειας (χωρίς να υπολογίζεται συντελεστής αναλογικότητας),** με αποτέλεσμα ο φοιτητής να μην πληροί τα εισοδηματικά κριτήρια (το προηγούμενο παράδειγμα υιοθετήθηκε και από τον Συνήγορο του Πολίτη στην επιστολή του με αρ. πρωτ. 328172/12570/10.03.2023 προς το Υπουργείο Παιδείας.

Η παραπάνω λοιπόν ερμηνεία του νόμου θέτει εκτός και δημιουργεί ανισότητα, όχι μόνο στην περίπτωση 1α του άρθρου 3 της Υπουργικής Απόφασης με Αριθμ. 108990/Ζ1/2022 ΦΕΚ 4899/Β/16-9-2022, αλλά και στις περιπτώσεις 1γ του άρθρου 3, καθώς και σε όσους ανήκουν στην περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 3 της σχετικής απόφασης (δηλαδή φοιτητές οι οποίοι είναι έγγαμοι ή έχουν συνάψει σύμφωνο

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ

Βουλευτής Ν. Κερκύρας – ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

συμβίωσης ή είναι τέκνα τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνα άγαμου γονέα ή τέκνα ορφανά από τουλάχιστον ένα γονέα ή τέκνα με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία).

Συγκεντρωτικά λοιπόν, ο τρόπος που εφαρμόζεται (σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο), για τον έλεγχο των εισοδηματικών κριτηρίων φοιτητών ως εξαρτώμενα μέλη για την απαλλαγή διδάκτρων από τα (ΠΜΣ) **είναι προφανέστατα λανθασμένος, δεδομένου ότι εξετάζεται αθροιστικά το οικογενειακό εισόδημα χωρίς επιμερισμό με τα μέλη του νοικοκυριού (με την διαδικασία που ορίζει ο ΟΟΣΑ) και αυτό το συνολικό αθροιστικό εισόδημα συγκρίνεται με ισοδύναμο ατομικό.**

Επειδή, είναι υποχρέωση της Πολιτείας να μεριμνά για τη διαδικασία της απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) θέτοντας ισοδύναμα κριτήρια για όλους τους φοιτητές της χώρας.

Επειδή, είναι υποχρέωση της Πολιτείας να επενδύει σε προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) των φοιτητών, ώστε να διευκολύνει οικονομικά ασθενέστερους και άριστους φοιτητές να ενταχθούν σ' αυτά.

Επειδή, είναι υποχρέωση της Πολιτείας και του αρμόδιου Υπουργείου Παιδείας να θεσπίζει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ισοδύναμα και αξιοκρατικά κριτήρια απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ).

Επειδή, με την εφαρμογή του νέου νόμου και των νέων κριτηρίων του προκύπτει ότι η χορήγηση απαλλαγών μειώθηκε δραματικά από ένα ποσοστό περίπου 30% τα προηγούμενα τέσσερα (4) ακαδημαϊκά έτη σε μεσοσταθμικό 5% στο έτος 20022-2023 στο οποίο εφαρμόστηκε ο νέος νόμος.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΙΑΓΚΗΣ

Βουλευτής Ν. Κερκύρας – ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

- 1. Είναι στις προθέσεις των αρμόδιων Υπουργείων να αλλάξει η διαδικασία της απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ), καθώς ο νόμος 4957/Α/141/21.07.2022 θέτει εκτός και δημιουργεί ανισότητα σε φοιτητές που είναι οικονομικά εξαρτώμενοι από την οικογένεια τους;**
- 2. Ποια είναι τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που έχει αποκομίσει το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας από την εφαρμογή των νέων κριτηρίων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) που έθεσε σε ισχύ ο νόμος 4957/Α/141/21.07.2022;**
- 3. Πως σκοπεύει το Υπουργείο Παιδείας να επιλύσει το θέμα της ανισότητας που θέτουν οι διατάξεις του νέου νόμου για τα κριτήρια απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών (ΠΜΣ) ειδικά για τις περιπτώσεις 1α, 1γ του άρθρου 3 καθώς και σε όσους ανήκουν στην περίπτωση της παραγράφου 3 του άρθρου της Υπουργικής Απόφασης με Αριθμ. 108990/Ζ1/2022 ΦΕΚ 4899/Β/16-9-2022;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Δημήτρης Μπιάγκης

Στέφανος Παραστατίδης